

Sygn. akt: I Ns 237/18

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Szczytnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Podubińska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Krystyna Hartung

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2019 r. w Szczytnie na rozprawie

sprawy z wniosku E. M.

z udziałem P. D.

o stwierdzenie nabycia spadku

postanawia:

I. stwierdzić, że spadek po M. M. zmarłym dnia 26 lipca 2018 roku w T. mającym ostatnie miejsce zwykłego pobytu w S. na podstawie testamentu własnoręcznego z dnia 15 maja 2011 roku otwartego i ogłoszonego w Sądzie Rejonowym w Szczytnie w dniu 20 września 2018 roku nabył w całości z dobrodziejstwem inwentarza P. D. s. A. i H. ,

II. koszty postępowania wnioskodawca i uczestnicy ponoszą we własnym zakresie.

I Ns 237/18

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni E. M. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po M. M. zmarłym dnia 26 lipca 2018 r. w T. i mającym ostatnie miejsce zwykłego pobytu w S..

Jako osobę powołaną do dziedziczenia ustawowego wnioskodawczyni wskazała siebie, wskazała też, że zmarły sporządził testament, w którym powołał do spadku P. D., osobę obcą, przy czym w jej ocenie testament ten nie został napisany przez jej brata, nie jest autentyczny.

Uczestnik postępowania P. D. w odrębnym postępowaniu także wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po tym samym spadkodawcy na podstawie testamentu na jego rzecz, jak również wniósł o otwarcie i ogłoszenie testamentu z dnia 15 maja 2011 roku złożonego wraz z wnioskiem.

Powyższe sprawy z wniosków obojga wskazanych osób zostały połączone do wspólnego rozpoznania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spadkodawca M. M. zmarł w dniu 26 lipca 2018 r. w T.. Ostatnim miejscem jego zwykłego pobytu było S..

Był kawalerem i nie miał dzieci. Rodzice spadkodawcy zmarli przed nim, ojciec w 1994 roku, matka K. M. w dniu 2 maja 2011 roku. Spadkodawca miał dwoje rodzeństwa P. M., który nie dożył otwarcia spadku, zmarł bezdzietnie 5 czerwca 2011 roku oraz wnioskodawczynię E. M..

/ odpis skrócony aktu zgonu M. M. K 3, zapewnienia spadkowe wnioskodawczyni i uczestnika złożone na rozprawie w dniu 20 września 2018 K 11-12, dokumenty w aktach sprawy I Ns 393/11, odpis skrócony aktu urodzenia K 4 /.

Sąd w dniu 20 września 2018 r. dokonał otwarcia i ogłoszenia testamentu z dnia 15 maja 2011 r., sporządzonego własnoręcznie przez spadkodawcę. Testament nie zawiera skreśleń, poprawek ani nadpisań. M. M. do dziedziczenia całego spadku powołał P. D..

/ testament własnoręczny K 3 akt I Ns 228/18 , protokół otwarcia i ogłoszenia na K 10, protokół rozprawy z dnia 20.09. 2018 r. K , zapewnienie spadkowe uczestnika K 11v, opinia biegłej E. L. pisemna K 26-32, ustna uzupełniająca na rozprawie K 75-76/

Żaden ze spadkobierców nie składał oświadczeń spadkowych o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku, nikt nie zrzekał się dziedziczenia, ani nie został uznany za niegodnego dziedziczenia przez Sąd. Dotychczas postępowanie spadkowe po zmarłym nie zostało przeprowadzone. Znany jest tylko jeden testament spadkodawcy.

/ zapewnienia spadkowe wnioskodawczyni K 11v , uczestnika K 11v/

Sąd zważył, co następuje:

Postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku ma na celu ustalenie, czy osoba wskazana we wniosku jako spadkodawca zmarła oraz kto i na jakiej podstawie (ustawy czy też testamentu) jest jej spadkobiercą. Jeżeli spadkodawca nie pozostawił testamentu, wówczas przepisy Kodeksu cywilnego stanowią w swej treści o tym kto i z jakim udziałem dziedziczy spadek po osobie zmarłej. Natomiast jeżeli spadkodawca pozostawił testament rolą Sądu prowadzącego postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku jest ocena ważności testamentu wobec treści przepisów Kodeksu cywilnego. Zastosowanie znajdują przy tym przepisy Kodeksu cywilnego obowiązującego w dacie śmierci spadkodawcy, bowiem zgodnie z art. 924 k.c. i 925 k.c. spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy, a spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku.

Testament został w prawie polskim ukształtowany jako czynność prawna o wysokim stopniu sformalizowania. Dla swojej ważności może on i jednocześnie musi zostać sporządzony w jednej z form przewidzianych prawem i z zachowaniem wszystkich wymogów ustawowych. Niezachowanie formy pociąga za sobą zgodnie z art. 958 k.c. bezwzględną nieważność testamentu. Przepisy regulujące formę testamentu w sposób szczegółowy określają rygory, jakim poddane jest dokonanie tej czynności. Okoliczności powodujące nieważność testamentu Sąd bierze pod uwagę z urzędu w każdym stanie sprawy.

W niniejszej sprawie P. D. wniósł o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie testamentu własnoręcznego z dnia 15 maja 2011 r. W ocenie Sądu powyższy testament nie został skutecznie zakwestionowany przez żadną ze stron postępowania, a zatem brak było podstaw do jego podważenia stosownie do przepisów art. 945 k.c. Wnioskodawczyni zgłosiła wątpliwości co do autentyczności testamentu wskazując, że w jej ocenie pismo, którym sporządzono testament nie jest pismem jej brata, w szczególności wskazywała na inną wielkość liter i ich większe rozstrzelenie.

W związku z powyższymi zastrzeżeniami oraz wnioskiem o powołanie biegłego z zakresu pisma porównawczego dla stwierdzenia, czy testament został sporządzony przez spadkodawcę dopuszczono dowód z opinii biegłego na powyższe okoliczności.

Biegła E. L. jednoznacznie stwierdziła, że zakwestionowany tekst rękopisu – testament – został nakreślony i sygnowany podpisem przez M. M., którego wzory pisma zostały przedstawione do badań jako materiał porównawczy.

Wskazała w opiniach na liczne zbieżności pomiędzy pismem, którym został sporządzony testament i pismem porównawczym pochodzącym od spadkodawcy, zbieżności tak w kreśleniu samych liter, ich kształcie, pochyleniu, jak i kreśleniu ciągów literowych na podłożu, łączeniu liter, łączeniu i dzieleniu ciągów literowych, wyrobieniu pisma, powtarzalność w stosowaniu rozwiązań konstrukcyjnych znaków graficznych.

Odnosząc się do zarzutów zbyt wąskiego materiału porównawczego wskazała, że opiniując bazuje na takim materiale, jaki jest jej jako biegłemu dostarczony, przy czym, gdyby ten materiał nie był wystarczający do sformułowania ostatecznych wniosków, zostałyby to wskazane.

Sąd podzielił w całości powyższą opinię, jest ona spójna, logiczna, kompletna, nie zawiera nieścisłości. Graficzne przedstawienie w opinii tych elementów pisma dowodowego i porównawczego, które wykazują zbieżności pozwalają na naoczne stwierdzenie ich występowania i ocenę wniosków opinii pod kątem jej prawidłowości. Sąd analizując złożone próbki pisma spadkodawcy oraz pismo zawarte w testamencie pod kątem wskazanych w opinii biegłego elementów nie dostrzegł żadnych podstaw, by uznać, że opinia budzi jakiegokolwiek wątpliwości. Chociaż co do części z zapisów jedynym źródłem stwierdzenia autorstwa spadkodawcy jest oświadczenie uczestnika, bądź okoliczności sporządzenia danego dokumentu prywatnego, jak w przypadku umowy sprzedaży samochodu, to trzeba podkreślić, że dostarczono liczne dokumenty, w których widnieje pełen podpis spadkodawcy i te zapisy stanowią niewątpliwą punkt odniesienia do oceny innych próbek pisma, na co wskazywała biegła. Wymaga podkreślenia to, że biegła, jak podała, chociaż w opinii graficznie zaprezentowała tylko porównanie części materiału, to analizowała całość i podała w opinii uzupełniającej, że wszystkie te zapisy charakteryzuje zbieżność co do cech pisma.

Dodatkowo warto wskazać, że samo sporządzenie testamentu i wskazanie w nim, jako spadkobiercy osoby niespokrewnionej z pominięciem siostry nie budzi także wątpliwości z punktu widzenia zasad doświadczenia życiowego. Uczestnik P. D. wskazał, że ze spadkodawcą jest zaprzyjaźniony od dzieciństwa i jest to bardzo bliska przyjaźń - wymienieni wzajemnie posiadali klucze do swoich mieszkań, informacje dot. swojego majątku, hasła do kont bankowych, kont internetowych, uczestnik podał także, że był ze spadkodawcą w chwili jego śmierci. Jednocześnie zaś wnioskodawczyni wskazała, że na tle sporu dotyczącego podziału majątku po rodzicach doszło do konfliktu między nią, a spadkodawcą i od tego czasu ich wzajemne kontakty wygasły. Data sporządzenia testamentu jest zbieżna z okresem śmierci matki spadkodawcy i uczestniczki.

Sąd nie stwierdził wobec powyższego żadnych podstaw, aby złożony do akt sprawy testament uznać za nieważny, co w konsekwencji prowadziłoby do dziedziczenia ustawowego. Należało zatem stwierdzić nabycie spadku na podstawie reguł dziedziczenia testamentowego. Sąd stwierdził nabycie spadku po M. M. na podstawie testamentu własnoręcznego - według reguł ustawowych wskazanych w przepisie art. 949 k.c.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż zgodnie z przepisem art. 677 k.p.c. Sąd stwierdzi nabycie spadku przez spadkobierców, choćby były nimi inne osoby niż te, które wskazali uczestnicy.

Zgodnie z art. 959 k.c. spadkodawca może powołać do całości lub części spadku jedną lub kilka osób. W rozpoznawanej sprawie zgodnie z wolą spadkodawcy powołał on do całości spadku P. D., osobę niespokrewnioną, będącą wieloletnim przyjacielem. Należy przy tym wskazać, iż nie istniały okoliczności, o których stanowią przepisy art. 928 k.c., art. 935¹ k.c., 940 k.c., 1048 k.c.

Wobec braku oświadczeń spadkowych spadkobierców w ustawowym terminie zgodnie z treścią art. 1015 § 2 k.c. orzeczono spadkobranie P. D. z dobrodziejstwem inwentarza.

Na podstawie art. 671 § 1 k.p.c. i art. 672 k.p.c., Sąd uznał za wystarczające zapewnienia spadkowe i zeznania wnioskodawczyni i uczestnika co do ustalenia kręgu spadkobierców po M. M.. Są one były w ocenie Sądu prawdziwe, cechowały się jasnością, logiką i wewnętrzną spójnością oraz wzajemną korelacją pomiędzy sobą, a nadto znajdują potwierdzenie w aktach stanu cywilnego oraz ustaleniach – co do dat śmierci rodziców i brata spadkodawcy zawartych w sprawie I Ns 393/11.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520§ 1 kpc.